

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Małgorzata Gierszon

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie D. J.

skazanego za czyn z art. 178 a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 12 marca 2024 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 22 czerwca 2023 r., sygn. akt II Ka 69/23,

zmieniającego w części wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowie

z dnia 10 listopada 2022 r., sygn. akt II K 1935/20,

uchyla wyrok w zaskarżonej części, tj. w części dotyczącej braku rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Tarnowie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego D.J., Sąd Okręgowy w Tarnowie, wyrokiem z dnia 22 czerwca 2023 r., sygn. akt II Ka 69/23, zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że: 1. ustalił, że przypisane oskarżonemu D.J. w punkcie 1 wyroku zachowanie polegające na niezachowaniu szczególnej ostrożności i kontynuowaniu manewru włączania się do ruchu, pomimo zbliżania się do kierowanego przez niego samochodu marki [...] osób pieszych, skutkiem czego najechał kołem naczepy na nieprawidłowo zachowującego się pieszego J. F., który zbliżył się i uczeplił do realizującego manewr samochodu, w wyniku czego J. F. doznał opisanych w wyroku obrażeń ciała skutkujących jego zgonem - zrealizowane zostało w warunkach obrony koniecznej - a to celem odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu J. F. na pasażera samochodu A. S. i na podstawie art. 25 § 1 k.k. orzekł, iż oskarżony D. J. nie ponosi odpowiedzialności za opisane wyżej zachowanie kwalifikowane z art. 177 § 2 k.k.; 2) utrzymał w mocy przypisanie oskarżonemu D. J. w punkcie 1 wyroku czynu polegającego na umyślnym naruszeniu zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym poprzez prowadzenie samochodu osobowego pod wpływem środka odurzającego, a to amfetaminy w stężeniu nie mniejszym niż 331,2 nanograma na ml krwi, który zakwalifikował jako czyn z art. 178a § 1 k.k. i za to, na mocy powołanego przepisu, wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych po 50 zł każda; 3) uchylił punkt 2 wyroku i w to miejsce, na podstawie art. 42 § 2 k.k.. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat; 4) uchylił punkt 3 wyroku; 5) uchylił rozstrzygnięcie o zasądzeniu opłaty zawarte w p u n k c i e 4 w y r o k u , a z a s ą d z o n ą kwotę częściowych wydatków obniżył do 754,84 zł.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, zwalniając oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Kasację na niekorzyść skazanego wniosł Prokurator Generalny, który zaskarżając wyrok sądu odwoławczego w części dotyczącej nieorzeczenia o obligatoryjnym środku karnym w postaci świadczenia pieniężnego podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 43a § 2 k.k. polegającego na zaniechaniu orzeczenia wobec oskarżonego D.J. jako sprawcy, któremu przypisano odpowiedzialność karną za występki z art. 178a § 1 k.k., środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego, orzekałego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, w sytuacji gdy z treści art. 43a § 2 k.k. wynika, że w razie skazania sprawcy za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. orzeczenie tego środka karnego w wysokości co najmniej 5.000 zł (do 60.000 zł) jest obligatoryjne.

Podnosząc ten zarzut skarżący wniosł o uchylenie ww. wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna i to w stopniu uzasadniającym jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma skarżący twierdząc, że sąd odwoławczy dokonując zmiany wyroku zaskarżonego apelacją obrońcy uchybił w sposób rażący przepisowi prawa materialnego, tj. art. 43a § 2 k.k. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu, w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone m.in. w art. 178a § 1 k.k. sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5000 złotych do wysokości określonej w § 1.

Sąd Okręgowy w Tarnowie ustalając, że D. J. wyczerpał znamiona występków z art. 178a § 1 k.k., zobligowany był orzec obowiązek wskazany w art. 43a § 2 k.k. Brak rozstrzygnięcia o nałożeniu na oskarżonego przedmiotowego świadczenia pieniężnego spowodowało rażące i mające istotny wpływ na treść tego orzeczenia naruszenie prawa karnego materialnego, tj. art. 43a § 2 k.k. Uchybienie to miało przy tym istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, skutkowało bowiem takim ukształtowaniem orzeczenia o środkach karnych, w postaci świadczenia pieniężnego, które nie uwzględniły obowiązujących w tym zakresie regulacji prawnych.

Z uwagi na powyższe uchybienie, niezbędne było uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie w zaskarżonej części (art. 425 § 2 zd. drugie k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.), to jest w zakresie braku rozstrzygnięcia dotyczącego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego i przekazanie sprawy w tym zakresie temu sądowi do ponownego rozpoznania. Sąd odwoławczy procedując ponownie winien orzec wskazany środek karny.

Ze wskazanych wyżej powodów, należało orzec jak w sentencji.

[PGW]

[ał]